

UDHËZIM
Nr. 17, datë 3.8.2016

**PËR PROCEDURAT DHE KRITERET PËR NJOHJEN DHE NJËSIMIN NË
REPUBLIKËN E SHQIPËRISË, TË DIPLOMAVE, CERTIFIKATAVE, GRADAVE
SHKENCORE DHE TITUJVE AKADEMIKË, TË LËSHUARA NGA INSTITUCIONET E
HUAJA TË ARSIMIT TË LARTË DHE INSTITUCIONE TË TJERA TË AUTORIZUARA,
JASHTË VENDIT**

Në mbështetje të nenit 102 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe të nenit 92, të ligjit nr. 80/2015, “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”,

UDHËZOJ:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Të drejtën për njohjen dhe njësimin e certifikatave, diplomave, gradave shkencore dhe titujve akademikë, të fituara jashtë vendit, e ka Ministria e Arsimit dhe Sportit (MAS).

Njohja dhe njësimi ka për qëllim njohjen e së drejtës për të vazhduar arsimimin, punësimin ose karrierën akademike në Republikën e Shqipërisë.

Veprimtaria e njohjes dhe njësimit të diplomave dhe certifikatave, nënkupton administrimin dhe kryerjen e procedurave për të gjitha aplikimet për njohjen dhe njësimin e kualifikimeve që u përkasin niveleve nga 5 deri në 8 të Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve, si dhe të titujve akademikë, të lëshuara nga institucionet e huaja të arsimit të lartë apo nga institucione të tjera të autorizuara nga kuadri ligjor i vendit përkatës për lëshimin e tyre.

1. Termat e mëposhtëm, të përdorur në këtë udhëzim, kanë kuptimin:

a) “Kualifikim” është një program studimi në përfundim të të cilit është lëshuar një certifikatë apo diplomë e vlefshme zyrtarisht në vendin e origjinës që vërteton përfundimin e tij;

b) “Korniza Shqiptare e Kualifikimeve”, në vijim (KSHK), sipas përcaktimeve të ligjit nr. 10247, datë 4.3.2010, “Për Kornizën Shqiptare të Kualifikimeve” është një sistem kombëtar për klasifikimin e kualifikimeve, sipas një tërësie kriteresh, për nivele specifike të të nxënit të përfutur, që ka për qëllim integrimin dhe koordinimin e nënsistemeve kombëtare të kualifikimeve dhe përmirësimin e transparencës, aksesit, përparimit dhe cilësisë së kualifikimeve që lidhen me tregun e punës dhe shoqërinë civile.

c) “Korniza Evropiane e Kualifikimeve”, në vijim (KEK), sipas ligjit nr. 10247, datë 4.3.2010, është një kornizë, që përmban 8 nivele, të miratuara nga Parlamenti Evropian, për të ndihmuar vendet dhe sektorët të krahasojnë kualifikimet, të përmirësojnë njohjen e ndërsjellë dhe të nxisin lëvizjen gjeografike, si dhe të nxënë gjatë të gjithë jetës.

d) “Institucione të autorizuara” janë institucione kompetente, të cilat nuk janë institucione të arsimit të lartë, por lëshojnë diploma dhe certifikata të arsimit të lartë të vlefshme në vendin e origjinës, që vërtetojnë përfundimin e studimeve, konform kuadrit ligjor në fuqi të vendit përkatës.

2. Ministria e Arsimit dhe Sportit nuk shqyrton aplikimet për rastet si më poshtë:

i) certifikata, diploma universitare dhe grada shkencore për programe studimi të ndjekura në Republikën e Shqipërisë;

ii) certifikata, diploma universitare dhe grada shkencore të fituara nga ndjekja e programeve të studimit *online* apo në distancë;

iii) dokumente për programe studimi të papërfunduara. Këto dokumente shqyrtohen nga institucioni i arsimit të lartë pranë të cilit aplikohet për transferim studimesh;

iv) certifikata/dëshmi për kurse kualifikimi ose plotësuese, si gjuhë e huaj, kompjuter etj.;

v) diploma ose certifikata të fituara në institucione ushtarake të arsimit të lartë, përjashtuar diplomat për drejtime civile të studimeve;

vi) certifikata, diploma universitare dhe grada shkencore të fituara në institucione fetare të arsimit të lartë, përjashtuar diplomat me drejtim civil studimi.

3. Kriteret që duhet të përmbushë certifikata dhe/ose diploma për t’u njohur dhe njësuar, janë:

1) Të jetë lëshuar nga institucione të licencuara, të njohura/akredituara të arsimit të lartë apo institucione të autorizuara në vendin e origjinës;

2) Programi i studimit në përfundim të të cilit lëshohet certifikata apo diploma të jetë i njohur/ akredituar në kohën e ndjekjes së studimeve dhe momentin e lëshimit të dokumentit në fjalë;

- 3) Certifikata apo diploma të jetë e vlefshme në vendin e origjinës;
- 4) Certifikata apo diploma të jetë autentike.

KREU II MËNYRA E APLIKIMIT

1. Mënyrat e aplikimit për njohjen dhe njësimin e kualifikimeve që i përkasin nivelit nga 5 deri në 8 të Kornizës Shqiptare apo Evropiane të Kualifikimeve, janë:

- a) Aplikim shkresor (*hard-copy*), në rrugë postare;
- b) Aplikim *online*, në faqen zyrtare të MAS-it, në rubrikën e rezervuar të njësimit të diplomave të huaja sipas manualit të përdoruesit, publikuar në faqen zyrtare të MAS-it.

Në rastet e aplikimit *online*, ai duhet të shoqërohet me dërgimin në rrugë postare të dokumentacionit përkatës (*hard-copy*) në Ministrinë e Arsimit dhe Sportit.

Aplikimi për njohjen e titujve akademikë mund të bëhet vetëm përmes aplikimit shkresor (*hard-copy*).

Aplikimi shkresor dërgohet nga aplikanti në rrugë postare në MAS dhe më pas depozitohet në Sektorin e Protokollit në MAS, ku merr dhe numrin e regjistrimit përkatës.

Në rastet kur aplikimi kryhet vetëm *hard-copy*, sektori i protokollit regjistron dhe hedh të dhënat në sistemin *online*. Në përfundim të procedurës, sektori i protokollit i dërgon me *email* aplikantit *username* dhe *password*-in e tij, të krijuar gjatë procesit të hedhjes së të dhënave. Aplikanti bën ndryshimin e *password*-it *online*.

Në rastin e aplikimit *online* dokumentacioni përcillet dhe në format *hard-copy* në rrugë postare në MAS dhe i përcillet më pas sektorit të njohjes së diplomave.

KREU III DOKUMENTACIONI QË DUHET TË PËRMBAJË APLIKIMI

1. Dokumentacioni i dërguar në rrugë postare në MAS për të dyja format e aplikimit të parashikuara në pikën 1 të kreut II të këtij udhëzimi, për njësimin e certifikatave dhe diplomave universitare të nivelit 5 deri në nivelin 8 të Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve (KSHK) dhe Kornizës Evropiane të Kualifikimeve (KEK) (me përjashtim të diplomave të doktoratës), duhet të përmbajë:

- a) formularin e aplikimit të plotësuar individualisht, i cili shkarkohet nga faqja zyrtare e MAS-it (në rast se aplikohet vetëm në formë shkresore) ose atë të printuar pas aplikimit *online* (në rast se aplikohet *online*);
- b) diplomën¹ ose certifikatën që vërteton përfundimin e studimeve (në rastet kur ky përbën dokumentin zyrtar përkatës në vendin e origjinës ekuivalent me diplomën);
- c) listën e notave dhe/ose suplementin e diplomës;
- d) fotokopje e kartës së identitetit ose të pasaportës;
- e) mandat pagesën *hard-copy* (në rastet kur aplikimi kryhet vetëm në rrugë shkresore).

1.2 Dokumentet e përcaktuara në këtë pikë të udhëzimit duhet të jenë dokumente origjinale (me përjashtim të diplomës) ose fotokopje të njësuara me origjinalin. Dokumenti i shkronjës “b” dhe/ose “c”, duhet të jetë i pajisur me vulën apostille/ legalizimin². Në rastet kur kjo vulë/vërtetim, për sa më sipër, mungon, ndiqet procedura e përcaktuar në pikën 2.1 të kreut IV të këtij udhëzimi.

Dokumentet e dorëzuara për njohje nuk i kthehen më aplikantit.

Dokumentet e përcaktuara në gërmat “b” dhe “c” duhet të jenë të përkthyer në gjuhën shqipe nga përkthyes të licencuar në Republikën e Shqipërisë, me përjashtim të dokumentacionit në gjuhën angleze, italiane dhe frënge për të cilat nuk është i domosdoshëm përkthimi në gjuhën shqipe. Në rastet e pamundësisë së kryerjes së procedurave të përkthimit në gjuhën shqipe, aplikanti mund të përkthejë dokumentin në vendin e origjinës në gjuhën angleze nga një përkthyes i autorizuar /licencuar për këtë qëllim, në vendin përkatës. Në këto raste dokumenti duhet të mbajë domos-doshmërisht vulën apostille/legalizimin lidhur me përkthimin.

2. Aplikimi për njohjen dhe njësimin e gradës shkencore “doktor”, duhet të përmbajë dokumentacionin si më poshtë:

¹ Diplomati e lëshuara në Republikën e Kosovës duhet të pajisen me vulën përkatëse nga MASHT-i dhe Agjencia e Akreditimit e Kosovës.

² Të gjitha dokumentet shkollore, që lëshohen nga institucionet arsimore të shteteve që janë palë e Konventës së Hagës, duhet të pajisen me vulën apostille. Bëjnë përjashtim dokumentet arsimore të lëshuara nga shtetet: Greqi, Gjermani, Spanjë, të cilat duhen të legalizohen nga përfaqësitë diplomatike shqiptare në këto shtete. E njëjta procedurë legalizimi vlen edhe për ato shtete të cilat nuk janë pjesë (palë) e Konventës së Hagës.

a) formularin e aplikimit të plotësuar indivi-dualisht, i cili shkarkohet nga faqja zyrtare e MAS-it (në rast se aplikohet vetëm në formë shkresore) ose i printuar pas aplikimit *online* (në rast se aplikohet *online*);

b) kopje të diplomës dhe suplementit të saj (nëse ka të tillë) të lëshuar nga institucioni përkatës i arsimit të lartë, që dëshmon fitimin e gradës shkencore “doktor”, si dhe kopje të noterizuara të studimeve pararendëse universitare;

c) disertacionin e doktoratës, në format *hard-copy* (të lidhur dhe firmosur nga aplikanti dhe udhëbeqësi shkencor. Në mungesë të firmosjes nga udhëbeqësi, të siglobet nga sekretaria mësimore e institucionit të arsimit të lartë dhe të vuloset) dhe elektronik (në CD në format Word);

d) përmbledhje në gjuhën shqipe të disertacionit në format *hard-copy* (të firmosur nga aplikanti) dhe elektronik (në CD në format Word), 5–10 faqe;

e) vërtetimin e lëshuar nga Biblioteka Kombëtare në Tiranë, të depozitimit të kopjes së disertacionit;

f) *Curriculum Vitae* të firmosur nga aplikanti;

g) fotokopje të kartës së identitetit ose të pasaportës;

h) mandat pagesën *hard-copy* (në rastet kur aplikimi kryhet vetëm në rrugë shkresore).

2.1 Dokumentet e përcaktuara në pikën 2 të këtij kreu të udhëzimit duhet të plotësojnë kërkesat e parashikuara në pikën 1.2 të këtij kreu.

3. Aplikimi për njohjen e titujve akademikë “profesor” dhe “profesor i asociuar”, duhet të përmbajë dokumentacionin si më poshtë:

a) kërkesë me shkrim për njohjen e titullit akademik;

b) dokumenti i fitimit të titullit akademik, fotokopje e njëzuar me origjinalin;

c) diplomën e fitimit të gradës shkencore “doktor”, fotokopje e njëzuar me origjinalin;

d) dokumente që certifikojnë fitimin e titujve të tjerë akademikë;

e) vërtetimin e regjistrimit të titullit akademik në *database*-n në zbatim të kuadrit ligjor të vendit përkatës;

f) *Curriculum Vitae*;

g) fotokopje e kartës së identitetit apo pasaportës;

h) aplikimi të shoqërohet me një skedë që duhet të plotësohet prej kërkuesit në të cilin të jepet informacion, për:

i) eksperiencën akademike mësimdhënie;

ii) aktivitetin shkencor – pjesëmarrje në simpoziume, konferenca, kongrese shkencore, të shoqëruara me titujt e materialeve të paraqitura;

iii) botime të punimeve shkencore në organe shkencore ndërkombëtare.

Informacioni i parashikuar në këtë skedë duhet të shoqërohet me dokumentacion provues përkatës;

i) informacion mbi bazën ligjore për përfitimin dhe mbajtjen e titullit në vendin e origjinës.

Dokumentet e përcaktuara në germa “b”, “c”, “d” dhe “e” duhet të jenë të përkthyer në gjuhën shqipe nga një përkthyes i licencuar në Republikën e Shqipërisë, përveç dokumenteve në gjuhën angleze, frënge dhe italiane;

KREU IV PROCEDURAT E NJOHJES

1. Procedura e njohjes dhe e njësimit, pas aplikimit *online* ose pas hedhjes së të dhënave, vijon me shqyrtimin dhe verifikimin e dokumentacionit nga ana e Sektorit të Njohjes së Diplomave (SENJOD). Aplikimi nuk quhet i plotë, nëse mungon një nga dokumentet e cituara në këtë udhëzim. Informimi për plotësim dokumentacioni bëhet me *email* ose postë të zakonshme. Procedura e njohjes dhe njësimit vijon vetëm në rastet kur dokumentacioni i përcaktuar si i detyrueshëm në formularin e aplikimit është i plotë. Aplikimi nuk konsiderohet i plotë nëse formulari i aplikimit nuk përmban të gjitha të dhënat e kërkuara me detyrim aty. Në këto raste dosja arkivohet dhe aplikanti njoftohet me *email*.

2. Afatet e përcaktuara në këtë udhëzim për njësimin e kualifikimeve, gradave apo titujve i referohen datës së plotësimit të praktikës me të gjithë dokumentacionin e plotë.

3. Në rastet e aplikimit *online*, kandidati njoftohet automatikisht me *email* për plotësimin e aplikimit, si dhe për komunikimet me institucionet e huaja lidhur me praktiken e depozituar.

4. Verifikimi i dokumenteve:

4.1 SENJOD-i, në cilësinë e sekretariatit teknik, kryen verifikimin e autenticitetit të diplomës apo certifikatës, në rastet kur këto dokumente nuk janë të pajisur me vulë apostille/legalizim apo nuk janë të legalizuara në vendin e origjinës sipas përcaktimeve në këtë udhëzim, si dhe në rastet e dokumentacionit të

lëshuar në Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Në këtë rast, SENJOD-i kontakton me *email* ose në rrugë postare me institucionin që ka lëshuar diplomën apo certifikatën përkatëse. SENJOD-i mund të kërkojë dhe informacion të mëtejshëm që e konsideron të nevojshëm për vlerësimin objektiv për njohjen dhe njësimin e diplomës apo certifikatës.

4.2 SENJOD-i kërkon informacion pranë qendrave të rrjetit evropian të informimit dhe njohjes së diplomave (ENIC–NARIC), mbi statusin e institucioneve të arsimit të lartë, vlefshmërinë e diplomave apo certifikatave, nivelin e tyre sipas kornizës kombëtare apo evropiane të kualifikimeve, si dhe informacion tjetër shtesë në funksion të njësimit të diplomës. SENJOD-i shërben dhe si qendra kombëtare e rrjetit ENIC/NARIC për informimin dhe njohjen e diplomave për Shqipërinë.

4.3 Materialet shkresore ose të printuara për të gjitha verifikimet e kryera, depozitohen në dosjen e aplikantit. Për verifikimet e kryera *online* ose me *pin code* të aplikantit, dokumentacioni i printuar firmoset nga nëpunësi që kryen verifikimet dhe depozitohet në dosjen e aplikantit.

5. Procedurat për marrjen e vendimit të njohjes dhe të njësimit:

5.1 Për njohjen dhe njësimin e certifikatave dhe diplomave të lëshuara në përfundim të programeve të studimit, që i përkasin nivelit 5 deri në 8 të Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve dhe Kornizës Evropiane të Kualifikimeve, përveç gradave shkencore “doktor”, ngrihet Komisioni i Njohjes së Diplomave, në përbërje të të cilit janë nëpunës të Drejtorisë së Arsimit të Lartë dhe Shkencës në MAS dhe drejtohet nga drejtori i kësaj drejtorie.

5.2 Komisioni i Njohjes së Diplomave vlerëson, njeh dhe njëson, në bazë të Kornizës Evropiane të Kualifikimeve, të Kornizës së Kualifikimeve të vendit të origjinës dhe të Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve, sipas parimeve dhe standardeve ndërkombëtare të njohjes së kualifikimeve, përcaktuar në dokumentet, marrëveshjet dhe konventat ndërkombëtare, në të cilat përfshihet vendi ynë duke respektuar dhe parashikimet e kuadrit ligjor shqiptar në fuqi.

5.3 Komisioni i Njohjes së Diplomave merr vendimin për njohje dhe njësim ose mund të vendosë t’ia kthejë dosjen SENJOD-it, për plotësime të nevojshme në dokumentacion, sipas këtij udhëzimi. SENJOD-i, në bazë të vendimit të Komisionit, përgatit vërtetimin e njohjes dhe njësimit, për çdo aplikant. Në rastet e mosnjohjes së diplomës apo certifikatës, SENJOD-i përgatit përgjigjen përkatëse për aplikantin.

5.4 Për njohjen e gradave shkencore dhe titujve akademikë ngrihen me urdhër të ministrit përgjegjës për arsim, komisione *ad hoc* sipas fushave përkatëse me pedagogë ekspertë të fushës të kategorisë “profesor”, i cili mblidhet në varësi të numrit të aplikimeve dhe shqyrton dosjet përkatëse. Kryetar i komisionit është ministri i Arsimit dhe Sportit. Komisioni përkatës nuk mund të mblidhet më vonë se 15 ditë kalendarike pas njoftimit për shqyrtimin e një aplikimi. Në përfundim të procedurave të shqyrtimit komisioni firmos procesverbalin dhe ministri i Arsimit dhe Sportit lëshon vërtetimin për njohjen e gradës shkencore apo titullit akademik.

6. Vërtetimi i njohjes dhe i njësimit (me përjashtim të gradave shkencore dhe titujve akademikë) lëshohet nga Ministria e Arsimit dhe Sportit në përfundim të procedurës së njohjes, pas depozitimit të aplikimit në formë shkresore, jo më vonë se një javë nga përfundimi i procedurës së njohjes. Vërtetimi nënshkruhet nga kryetari i Komisionit dhe kundërfirmoset nga Sekretari i Përgjithshëm në Ministrinë e Arsimit dhe Sportit (ose një person i autorizuar prej tij). Format i vërtetimit të njohjes dhe njësimit, bashkëlidhur shtojca 1, përmban këto elemente:

- a) emrin dhe mbiemrin e kandidatit;
- b) institucionin e arsimit të lartë që ka lëshuar diplomën/certifikatën;
- c) shtetin përkatës;
- d) kohëzgjatjen zyrtare të programit të studimit;
- e) numrin e krediteve të përfituara sipas sistemit ECTS (*European Credit Transfer System* – Sistemi Evropian i Transferimit të Krediteve), në ato raste kur është e mundur të përcaktohet në bazë të të dhënave të suplementit të diplomës ose listës së notave, si numër total kreditesh të përfituara;
- f) emërtimin e programit të studimit;
- g) njësimin e certifikatës/diplomës në Republikën e Shqipërisë.

Vërtetimi i njohjes dhe njësimit është i aksesueshëm *online* në çdo kohë nga aplikanti, kundrejt *username*-it dhe *password*-it të tij për aplikantët që kanë ndjekur procedurën e aplikimit *online*.

KREU V
AFATET

Procedurat për njohjen dhe njësimin e diplomave, certifikatave dhe gradave shkencore të fituara në përfundim të studimeve të kryera jashtë vendit, si dhe njohjen e titujve akademikë të lëshuar nga institucione të huaja të arsimit të lartë, kur dosja e aplikimit është e plotësuar me të gjithë dokumentacionin e kërkuar në

këtë udhëzim, përfundojnë brenda 45 ditëve në rastet e aplikimit *online*, dhe brenda 3 muajve në rastet e aplikimit në formë shkresore.

Ministria e Arsimit dhe Sportit nuk mban përgjegjësi për vonesa që vijnë për shkak të mungesës së përgjigjes, ose të përgjigjes së vonuar nga ana e aplikantit për dorëzimin e dokumenteve plotësuese apo për mungesën e përgjigjes /përgjigjes së vonuar të institucionit të arsimit të lartë që ka lëshuar diplomën, apo qendrës kombëtare përkatëse të rrjetit ENIC-NARIC.

KREU VI TARIFAT

Tarifa për njohjen dhe njësimin e certifikatave dhe diplomave që i përkasin nivelit 5 deri në 8 të kornizës shqiptare të kualifikimeve dhe kornizës evropiane të kualifikimeve (me përjashtim të njësimit të gradave shkencore), për çdo diplomë që kërkohet të njësohet, është 2,000 (dy mijë) lekë për aplikimet e kryera *online* dhe 4,000 (katër mijë) lekë për aplikimet e kryera vetëm në formë shkresore. Për gradat shkencore tarifa për çdo diplomë që kërkohet të njësohet, është 3,500 (tre mijë e pesëqind) lekë për aplikimet e kryera *online* dhe 5,000 (pesë mijë) lekë për aplikimet e kryera vetëm në formë shkresore.

Tarifa për njohjen e titujve akademikë është 5,000 (pesë mijë) lekë.

Pagesa kryhet në llogarinë bankare të MAS të përcaktuar në faqen *web* të MAS-it në seksionin përkatës të njohjes së diplomave. Mandatpagesa dorëzohet me dosjen e aplikimit për aplikimin shkresor. Për aplikimin *online* ndiqen procedurat e parashikuara në manualin përkatës të publikuar në faqen zyrtare të MAS-it.

KREU VII ANKIMIMI

Aplikanti ka të drejtë të bëjë ankimim me shkrim drejtuar Komisionit të Njohjes së Diplomave, brenda 30 ditëve nga tërheqja e vërtetimit të njohjes dhe njësimit, për njohjen e diplomave të niveleve 5 deri në 8 të Kornizës Kombëtare të Kualifikimeve, me përjashtim të njohjes së gradës shkencore “doktor” dhe titujve akademikë për të cilin i drejtohet Komisionit *ad hoc* përkatës. Ankesa duhet të shoqërohet me dokumentacionin mbi të cilët mbështeten pretendimet e ankuesit. Afati i ankimimit dhe kthimit të përgjigjes për ankesën i referohet përcaktimeve të kuadrit ligjor në fuqi.

KREU VIII DISPOZITA TË FUNDIT

1. Udhëzimi nr. 41, datë 8.12.2009, “Për procedurat e njohjes zyrtare dhe njësimit të diplomave dhe certifikatave të lëshuara nga institucionet e huaja të arsimit të lartë”, i ndryshuar, shfuqizohet.

2. Ngarkohet për zbatim të këtij udhëzimi Sekretari i Përgjithshëm dhe Drejtorja e Arsimit të Lartë dhe Shkencës dhe komisionet përkatëse.

Ky udhëzim hyn fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I ARSIMIT DHE SPORTIT
Lindita Nikolla